

СКАСУВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗОВУ У СПРАВАХ ПРО ВИЗНАННЯ ТА НАДАННЯ ДОЗВОЛУ НА ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ

CANCELLATION OF THE MEASURES OF CLAIM SECURING IN CASES OF RECOGNITION AND GIVING THE PERMISSION TO ENFORCEMENT OF THE ARBITRAL AWARDS OF INTERNATIONAL COMMERCIAL ARBITRATION

Ребриш Б.Ю., к.ю.н.,

асистент кафедри міжнародного приватного та порівняльного права

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

У статті досліджується питання скасування заходів забезпечення позову у справах про визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу в Україні. Автором досліджені положення нової редакції Цивільного процесуального кодексу України, які регулюють питання вжиття заходів забезпечення позову у вказаній категорії справ, а також проаналізовані окремі судові справи, у яких суди тлумачили і застосовували релевантні положення цього законодавчого акта. На підставі проведеного дослідження автор доходить висновків, що Закон № 2147–VIII «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» (далі – Закон № 2147) заповнив багато прогалин у процесуальному законодавстві України в питаннях міжнародного арбітражу. Водночас у судовій практиці України подекуди трапляються випадки неправильного тлумачення та застосування окремих положень глави 3 розділу IX Цивільного процесуального кодексу України, що фактично призводить до заперечення процесуальної можливості скасування судом заходів забезпечення позову у справах про визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу в Україні. Зокрема, автор відзначає, що формулювання відсилочної норми абзацу 2 частини 3 статті 477 чинної редакції Цивільного процесуального кодексу України є невдалим. Виходячи з буквального тексту цієї норми, у суду може виникати помилкове враження, що у справах про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу лише «питання про вжиття передбачених цим Кодексом заходів забезпечення позову» може розглядатися судом відповідно до глави 10 розділу I Цивільного процесуального кодексу України, за винятком питань зміни та/або їх скасування. У зв'язку із цим автором пропонується внести зміни до частини 3 статті 477 Цивільного процесуального кодексу України з метою унеможливлення будь-яких неоднозначних трактувань відповідних норм права на практиці.

Ключові слова: визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, заходи забезпечення позову, скасування заходів забезпечення позову.

The article explores the issue concerning cancellation of the measures of claim securing in cases of recognition and giving the permission to enforcement of the arbitral awards of international commercial arbitration in Ukraine. The author investigated the provisions of the new edition of the Civil Procedure Code of Ukraine, which regulate the adoption of measures to secure a claim in this category of cases, and also analysed individual court cases in which the courts interpreted and applied the relevant provisions of this legislative act. Based on the conducted research, the author concludes that Law № 2147–VIII On Amendment of the Commercial Procedure Code of Ukraine, Civil Procedure Code of Ukraine, Code of Administrative Procedure of Ukraine and Other Legislative Acts, filled many gaps in the procedural legislation of Ukraine in matters of international arbitration. However, in the jurisprudence of Ukraine there are sometimes cases of misinterpretation and application of certain provisions of Chapter 3 of Section IX of the Civil Procedure Code of Ukraine, which in fact leads to denial of the very procedural possibility of court cancelling of the measures of claim securing in cases of recognition and giving the permission to enforcement of the arbitral awards of international commercial arbitration in Ukraine.

In particular, the author notes that the wording of the reference norm of para. 2 h. 3 st. 477 of the current version of the Civil Procedure Code of Ukraine, is ineffectual. Based on the literal text of this rule, the court may have the erroneous impression that in cases of recognition and giving the permission to enforcement of the arbitral awards of international commercial arbitration only “the question of taking measures to secure the claim provided by this Code” may be considered by the court in accordance with Chapter 10 of Section I of the Civil Procedure Code of Ukraine, excluding issues of changing and / or their cancellation. In this regard, the author proposes to amend Part 3 of Article 477 of the Civil Procedure Code of Ukraine in order to exclude any ambiguous interpretations of the relevant rules of law in practice.

Key words: recognition and giving permission to enforcement of arbitral awards of international commercial arbitration, measures of claim securing, cancellation of measures of claim securing.

15 грудня 2017 р. набрав чинності Закон України від 3 жовтня 2017 р. № 2147–VIII «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» (далі – Закон № 2147) [1]. Внесеними змінами в Цивільний процесуальний кодекс (далі – ЦПК) України було оновлено порядок здійснення цивільного судочинства в загальних судах, заповнено багато прогалин у цивільному процесуальному законодавстві України, зокрема і в питаннях міжнародного арбітражу, оскільки користувачам арбітражу було надано нові процесуальні можливості щодо отримання судового сприяння арбітражним розглядам. Безумовно, такі зміни загалом дали Україні змогу стати юрисдикцією, більш дружньою до арбітражу, та більш комфортним місцем арбітражу.

Попри всю комплексність Закону № 2147, питанням міжнародного арбітражу в ньому відведено досить важливе

місце, що особливо наголошувалося ще в пояснювальній записці до тоді ще законопроекту № 6232. Ключові зміни в цій сфері, зокрема, були спрямовані на вдосконалення процесуального механізму вжиття державним судом заходів забезпечення позову на підтримку виконання рішень міжнародного арбітражу [2, с. 81], незважаючи на те, що право стягувача подати заяву про вжиття заходів забезпечення позову було гарантоване як у старій редакції, так і в новій редакції ЦПК України [3, с. 78].

Аналіз актуальної судової практики застосування Київським апеляційним судом¹ положень гл. 10 розд. I ЦПК України в цій категорії справ наочно демонструє, що здебільшого суд застосовує положення про вжиття (ст. ст. 149–153 ЦПК України), а не скасування заходів забезпечення позову (ст. 158 ЦПК України)². Тобто з вимогами про скасування заходів забезпечення позову сторони арбітражного розгляду звертаються до Київського апеляційного суду не так часто.

Безперечно, процесуальна можливість забезпечення позову у справі про визнання та надання дозволу на виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу практично завжди має принципове значення для тієї сторони, на користь якої раніше винесено арбітражне рішення.

Для запобігання виведенню активів і збереження платоспроможності боржника стягувач нерідко змушений звертатися до державного суду із проханням вжити адекватних забезпечувальних заходів, спрямованих на майбутнє виконання ухвали суду, винесеної по суті справи, отже, і самого рішення міжнародного комерційного арбітражу, за наявності обґрунтованої загрози їх невиконання з боку боржника.

Однак, як правильно відзначив Верховний Суд у постанові від 28 березня 2019 р., винесеної у справі № 824/239/2018, забезпечення позову по суті – це обмеження суб'єктивних прав, свобод та інтересів відповідача або пов'язаних із ним інших осіб в інтересах забезпечення реалізації в майбутньому актів правосуддя і задоволених вимог позивача (заявника). Зазначені обмеження встановлює суд в ухвалі, вони діють до заміни судом виду забезпечення позову або скасування заходів забезпечення позову [4].

Отже, заходи забезпечення позову мають строковий характер і повинні припинитися в чітко передбачених законодавством України випадках, зокрема й тоді, коли потреба в забезпеченні позову з тих чи інших причин відпала або змінилися обставини, що зумовили їх застосування.

Однак, як правильно відзначає О. Гонтар, незважаючи на значний розвиток законодавства і судової практики з питань забезпечувальних заходів в арбітражі, усе ще залишається багато відкритих та певною мірою проблемних аспектів їх застосування [5].

Зокрема, у практиці Київського апеляційного суду трапляються випадки істотного порушення норм процесуального права у зв'язку з неправильним тлумаченням та застосуванням судом положень ЦПК України, які регулюються релевантні питання скасування заходів забезпечення позову у вказаній категорії справ.

Детальніше про зазначені норми ЦПК України.

У ч. 3 ст. 477 ЦПК України вказано, що суд за заявою особи, яка подає заяву про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, може вжити передбачених цим Кодексом заходів для забезпечення позову. Забезпечення позову допускається на будь-якій стадії розгляду такої заяви, якщо невжиття заходів забезпечення позову може ускладнити чи унеможливити виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу в разі надання дозволу на його виконання.

Розгляд питання про вжиття передбачених цим Кодексом заходів забезпечення позову здійснюється відповідно до гл. 10 розд. I цього Кодексу [6].

Зауважимо, що будь-яких інших спеціальних норм, присвячених заходами забезпечення позову у справах про визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, гл. 3 розд. IX ЦПК України не містить.

Тобто всі інші процесуальні питання вжиття заходів забезпечення позову у вказаній категорії справ врегульовані загальними положеннями гл. 10 розд. I цього ЦПК України.

Безумовно, такий прийом законодавчої техніки викладення процесуальних правил ужиття та скасування забезпечувальних заходів не позбавлений юридичних недоліків.

Варто хоча б звернути увагу на те, що під час буквального тлумачення окремих норм ст. 158 ЦПК України, до яких, серед іншого, відсилає абз. 2 ч. 3 ст. 477 ЦПК України, можна дійти висновку, що деякі з них під час розгляду судом справ про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу начебто не можуть бути застосовані.

Наприклад, у ч. 7 ст. 158 ЦПК України вказано, що в разі ухвалення судом рішення про задоволення позову заходи забезпечення позову продовжують діяти протягом дев'яноста днів із дня набрання вказаним рішенням чинності або можуть бути скасовані за вмотивованим клопотанням учасника справи.

Цілком очевидно, що за результатами розгляду судом справи про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу ні про яке задоволення судом позову мова йти не може, оскільки єдиним процесуальним результатом задоволення клопотання стягувача у відповідній судовій справі може бути лише винесення ухвали по суті відповідно до ст. 479 ЦПК України.

Проте навіть у цьому кейсі ніщо не обмежує боржника розраховувати на застосування судом аналогії закону на підставі ч. 10 ст. 10 ЦПК України, отже, поширення на нього процесуального правила щодо обмеженого строку дії заходів забезпечення позову, яке викладене в ч. 7 ст. 158 ЦПК України, тобто припинення строку дії заходів забезпечення позову, у зв'язку зі спливанням дев'яноста днів із дня набрання чинності ухвалою суду про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу³.

Принагідно відзначити, що в альтернативному проєкті закону № 6232–1 «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 10 квітня 2017 р. (далі – проєкт закону № 6232–1) процесуальне правило щодо вжиття судом заходів забезпечення позову у вказаній категорії справ було ідентичним тому, яке нині сформульоване в ч. 3 ст. 477 ЦПК України.

Зокрема, у ч. 3 ст. 478 проєкту закону № 6232–1 також вказано, що суд за заявою особи, яка подає заяву про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, може вжити передбачених цим Кодексом заходів на забезпечення позову. Забезпечення позову допускається на будь-якій стадії розгляду такої заяви, якщо невжиття заходів забезпечення позову може ускладнити чи унеможливити виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу в разі надання дозволу на його виконання.

Розгляд питання про вжиття передбачених цим Кодексом заходів забезпечення позову здійснюється відповідно до гл. 10 розд. I цього Кодексу [7].

Попри те, що процесуальна норма абз. 2 ч. 3 ст. 477 чинного ЦПК України викладена відсылним способом, суди під час розгляду вказаної категорії справ часто ігнорують зміст усіх статей гл. 10 розд. I ЦПК України, і вдаються до своєрідного способу викладення мотивувальної частини ухвали про відмову в задоволенні клопотання боржника

¹ Як єдиним компетентним судом, який відтепер уповноважений розглядати відповідні справи згідно зі ст. ст. 23, 475 ЦПК України.

² Див., напр.: Ухвала Київського апеляційного суду від 23 листопада 2018 р. у справі № 824/239/2018. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78112185> (дата звернення: 22.09.2020); Ухвала Київського апеляційного суду від 3 січня 2020 р. у справі № 824/255/2019. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86773244> (дата звернення: 22.09.2020); Ухвала Київського апеляційного суду від 25 травня 2020 р. у справі № 824/74/20. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89454381> (дата звернення: 22.09.2020); Ухвала Київського апеляційного суду від 16 вересня 2020 р. у справі № 824/132/20. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/91613737> (дата звернення: 22.09.2020).

³ Див., напр.: Ухвала Київського апеляційного суду від 18.08.2020 р. у справі № 796/129/2018. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/91037196> (дата звернення: 22.09.2020).

про скасування заходів забезпечення позову, що подекуди суперечить навіть логіці процесуального регулювання.

Показовою в цьому сенсі є цивільна справа № 796/129/2018, яка розглядалася судами України протягом 2018–2020 рр. Відповідно до відомостей Єдиного державного реєстру судових рішень, обставини справи такі:

29 травня 2018 р. ЗАТ «Тінвестплюс» (УАВ «Tinwestplus») звернулося до суду із заявою про визнання та надання дозволу на виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду від 16 квітня 2018 р. у справі № 368.

Ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 31 травня 2018 р. заяву представника ЗАТ «Тінвестплюс» (УАВ «Tinwestplus») (Литва) про вжиття заходів забезпечення позову задоволено частково. Накладено арешт на грошові кошти, що належать ТОВ «Спецпроект», у межах суми безспірних вимог до ТОВ «Спецпроект» у розмірі 184 694 доларів 56 центів США і 13 703 євро 67 євроцентів, які зберігаються на розрахунковому рахунку в ПАТ «ПУМБ», МФО 334851. У задоволенні решти вимог відмовлено.

Ухвалою Київського апеляційного суду від 31 жовтня 2018 р. заяву ЗАТ «Тінвестплюс» (УАВ «Tinwestplus») (Литва) задоволено. Визнано і надано дозвіл на виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду від 16 квітня 2018 р. у справі № 368 за позовом «Тінвестплюс» до ТОВ «Спецпроект» про стягнення боргу.

Видано виконавчий лист про стягнення з ТОВ «Спецпроект» (код ЄДРПОУ 30763743, Україна, 62303, Харківська обл., місто Дергачі, вул. 1 травня, буд. 168) на користь «Тінвестплюс» (УАВ «Tinwestplus») (код 303304374, Литовська Республіка, 03160, м. Вільнюс, вул. Панеріу, 51–223) 176 595,28 доларів США боргу, 8 099,28 доларів США пені, 13 703,67 євро арбітражних витрат.

Стягнуто з ТОВ «Спецпроект» (код ЄДРПОУ 30763743, Україна, 62303, Харківська обл., місто Дергачі, вул. 1 травня, буд. 168) на користь ЗАТ «Тінвестплюс» (УАВ «Tinwestplus») (код 303304374, Литовська Республіка, 03160, м. Вільнюс, вул. Панеріу, 51–223) 1 762 грн 00 коп. судового збору, 18 417,60 євро, що еквівалентно 608 701 грн 68 коп. витрат на професійну правничу допомогу, 24 706 грн 07 коп. витрат, понесених у зв'язку із залученням перекладачів.

7 лютого 2020 р. ТОВ «Спецпроект» подало клопотання про скасування заходів забезпечення позову, ужитих Апеляційним судом м. Києва 31 травня 2018 р. у справі № 796/129/2018 у вигляді накладеного арешту на грошові кошти ТОВ «Спецпроект» у межах суми безспірних вимог ЗАТ «Тінвестплюс» до ТОВ «Спецпроект» у розмірі 184 694 доларів 56 центів США і 13 703 євро 67 євроцентів, які перебувають на розрахунковому рахунку ТОВ «Спецпроект», відкритого у відділенні ПАТ ПУМБ «РЦ ПІВНІЧНО-СХІДНИЙ».

12 лютого 2020 р. Київським апеляційним судом була винесена ухвала в цій справі, якою було залишено без задоволення клопотання ТОВ «Спецпроект» про скасування заходів забезпечення позову. Мотивами відмови в задоволенні клопотання було те, що «<...> гл. 3 розд. IX ЦПК України не передбачена можливість скасування заходів забезпечення» [8].

Уважаємо, що такі висновки суду прямо суперечать завданню цивільного судочинства, основним засадам та нормам цивільно-процесуального закону, з огляду на таке.

Зокрема, відповідно до ч. ч. 1, 2, 3 ст. 2 ЦПК України, завданням цивільного судочинства є справедливий, неупереджений та своєчасний розгляд і вирішення цивільних справ із метою ефективного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів

фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави.

Суд та учасники судового процесу зобов'язані керуватися завданням цивільного судочинства, яке превалює над будь-якими іншими міркуваннями в судовому процесі.

У ч. ч. 9, 10 ст. 10 ЦПК України встановлено, якщо спірні відносини не врегульовані законом, суд застосовує закон, який регулює подібні за змістом відносини (аналогія закону), а за відсутності такого суд виходить із загальних засад законодавства (аналогія права).

Забороняється відмова в розгляді справи з мотивів відсутності, неповноти, нечіткості, суперечливості законодавства, що регулює спірні відносини.

Отже, суд, який уважав, що гл. 3 розд. IX ЦПК України прямо не передбачена можливість скасування заходів забезпечення позову у справах про визнання і виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу, **мав достатню процесуальну можливість застосувати** у вказаній справі аналогію процесуального закону, а саме положення ст. 158 ЦПК України на підставі ч. 10 ст. 10 ЦПК України⁴. Однак цього зроблено не було.

Уважаємо, що чинне процесуальне законодавство України, усупереч правовій позиції суду, усе ж передбачає підстави та порядок скасування заходів забезпечення позову, ужитих судом у справах про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу.

Це підтверджується таким.

По-перше, процесуальні норми, які регулюють питання вжиття/скасування заходів забезпечення позову у справах позовного провадження і справах про визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, мають спільну правову природу та спільну правову мету – забезпечення можливості виконання рішення суду чи міжнародного комерційного арбітражу / недопущення безпідставного обмеження суб'єктивних прав, свобод та інтересів особи, щодо якої цих заходів ужито, якщо підстави для таких заходів відпали.

Отже, позбавлення законодавцем процесуального механізму скасування боржником через суд забезпечувальних заходів означало б очевидне порушення основних засад (принципи) цивільного судочинства, зокрема верховенства права та змагальності.

Аналогічна правова позиція Верховного Суду у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду за наслідками апеляційного перегляду ухвали Київського апеляційного суду, винесеної 12 лютого 2020 р. у справі № 796/129/2018 [9].

По-друге, з юридико-технічного погляду відсилна норма абз. 2 ч. 3 ст. 477 ЦПК України звертається не тільки до ст. ст. 149–153 ЦПК України, які регулюють питання застосування судом заходів забезпечення позову, а й до всієї гл. 10 розд. I цього Кодексу («Гл. 10. Забезпечення позову»), яка, серед іншого, містить процесуальні норми стосовно підстав та порядку **скасування** судом указаних заходів забезпечення позову (ст. 158 ЦПК України).

Зокрема, у ч. ч. 1, 7, 8 ст. 158 ЦПК України чітко зазначено, що суд може скасувати заходи забезпечення позову за власною ініціативою або за вмотивованим клопотанням учасника справи.

У разі ухвалення судом рішення про задоволення позову заходи забезпечення позову продовжують діяти протягом дев'яноста днів із дня набрання вказаним рішенням чинності або можуть бути скасовані за вмотивованим клопотанням учасника справи.

Якщо протягом вказаного строку за заявою позивача (стягувача) буде відкрито виконавче провадження, указані заходи забезпечення позову діють до повного виконання судового рішення.

⁴ Застосування аналогії процесуального закону міститься в ухвалях Верховного Суду від 6 вересня 2018 р. у справі № 180/238/16-ц, від 18 листопада 2019 р. у справі № 664/4673/14-ц.

Цілком очевидно, що положення абз. 2 ч. 3 ст. 477 ЦПК України можуть застосовуватись лише в поєднанні з нормами всієї гл. 10 розд. I ЦПК України, зокрема з нормами ч. ч. 1, 7, 8 ст. 158 ЦПК України.

Таку саму правову позицію, зокрема, і зайняв Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду, який за наслідками апеляційного перегляду ухвали Київського апеляційного суду, винесеної 12 лютого 2020 р. у справі № 796/129/2018, зазначив, що абз. 2 ч. 3 ст. 477 ЦПК України є відсилочним до гл. 10 розд. I ЦПК України, яка є спеціальною у вирішенні питання щодо вжиття та скасування заходів забезпечення позову [9].

Такий висновок є очевидним, оскільки у протилежному випадку законодавець сконструював би процесуальну норму абз. 2 ч. 3 ст. 477 ЦПК України таким чином, щоби вона відсилала суд тільки до окремих статей цього Кодексу, тих, які регулюють питання застосування (а не скасування!) заходів забезпечення позову (ст. ст. 149–158 ЦПК України).

Наглядним прикладом цього є відсилочна норма ч. 5 ст. 476 ЦПК України, яка визначає процесуальні наслідки подання стягувачем заяви без додержання вимог відповідної статті, шляхом вказівки на положення лише ст. 185 ЦПК України, а не всієї гл. 2 розд. III ЦПК України.

Зазначимо, що саме такий процесуальний підхід раніше було використано авторами проекту закону № 4351 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питань судового контролю та підтримки міжнародного комерційного арбітражу» від 31 березня 2016 р., оскільки положення абз. 2 ч. 17 ст. 401¹³ цього законопроекту відсилали не до всієї гл. 3 розд. III ЦПК України (у ред. від 24 лютого 2016 р.), а тільки до окремих статей ЦПК України. Правда, зауважимо, указані статті також закріплювали процесуальні правила скасування заходів забезпечення позову (ст. 154 ЦПК України) (у ред. від 24 лютого 2016 р.).

У його абз. 2 ч. 17 ст. 401¹³ було прямо вказано, що суд за заявою стягувача може вжити передбачених цим Кодексом заходів забезпечення позову. Ужиття таких заходів допускається на будь-якій стадії розгляду клопотання про визнання та виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, якщо їх нежиття може ускладнити чи унеможливити виконання такого рішення, а в разі зупинення провадження в порядку, передбаченому ч. 11 цієї статті, згідно з положеннями ч. 2 ст. 36 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж».

Розгляд питання про вжиття передбачених цим Кодексом заходів забезпечення позову здійснюється відповідно до ст. ст. 151–155 цього Кодексу [10].

Безумовно, такий прийом законодавчої техніки викладення процесуального правила є однозначним для суду й учасників справи, не може викликати будь-яких відмінних трактувань стосовно наявності/відсутності у ЦПК України процесуальних підстав для скасування заходів забезпечення позову, оскільки вказана відсылка стаття прямо відсилає до тих статей ЦПК України, які регулюють відповідні процесуальні питання.

У цьому контексті вважаємо, що саме формулювання відсилочної норми абз. 2 ч. 3 ст. 477 чинної редакції ЦПК України є невдалим, оскільки з її змісту в суду може виникати помилкове враження, що у справах про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу лише «питання про вжиття передбачених цим Кодексом заходів забезпечення позову» може розглядатися судом відповідно до гл. 10 розд. I ЦПК України, за винятком питань зміни та/або їх скасування.

У зв'язку із цим вважаємо за необхідне внести уточнення до абз. 2 ч. 3 ст. 477 чинної редакції ЦПК України та викласти його в такій редакції: «Розгляд питання про вжиття, зміну, скасування заходів забезпечення позову, а також інших пов'язаних питань здійснюється відповідно до гл. 10 розд. I цього Кодексу».

ЛІТЕРАТУРА

1. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів : Закон України № 2147–VIII від 3 жовтня 2017 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. Ст. 436.
2. Авсієвич А. Застосування міжнародного комерційного арбітражу в умовах реформування процесуального законодавства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 6. С. 79–81.
3. Белоусов П., Гришин-Гришук Р. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні: новий етап в історії українського цивільного судочинства. *Нью-Йоркська конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: 60-річна історія успіху* : збірник доповідей і статей до V Міжнародних арбітражних читань пам'яті академіка І.Г. Побірченка, м. Київ, 4 жовтня 2018 р. Київ, 2019. С. 67–81.
4. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 28 березня 2019 р. у справі № 824/239/2018. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81013119> (дата звернення: 22.09.2020).
5. Гонтар О. Забезпечувальні заходи в міжнародному арбітражі: зміни на часі. *Юридична газета*. № 10 (716). URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodniy-arbitrazh-ta-adrfzabezpechuvalni-zahodi-v-mizhnarodnomu-arbitrazhi-zmini-nachasi.html> (дата звернення: 22.09.2020).
6. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України № 1618–IV від 18 березня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № № 40–42. Ст. 492.
7. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів : проект закону України № 6232–1 від 10 квітня 2017 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61569 (дата звернення: 22.09.2020).
8. Ухвала Київського апеляційного суду від 12 лютого 2020 р. у справі № 796/129/2018. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87579289> (дата звернення: 22.09.2020).
9. Постанова у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду від 30 червня 2020 р. у справі № 796/129/2018. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/90169013> (дата звернення: 22.09.2020).
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питань судового контролю та підтримки міжнародного комерційного арбітражу : проект закону України № 4351 від 31 березня 2016 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58601 (дата звернення: 22.09.2020).